

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA BẢO TÀNG

BÙI THỊ HỒNG THƠM

**NỘI DUNG VÀ GIẢI PHÁP TRƯNG BÀY CHỦ ĐỀ " CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG CÁC THỂ LỰC
XÂM LƯỢC ĐỂ BẢO VỆ ĐỘC LẬP DÂN TỘC THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM
TỪ NĂM 1946 ĐẾN NĂM 1975"
TẠI BẢO TÀNG CÁCH MẠNG VIỆT NAM**

KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH BẢO TỒN — BẢO TÀNG

Người hướng dẫn khoa học: ThS. Nguyễn Hữu Toàn

Mục lục

Lời mở đầu

1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	3
5. Bố cục của khoá luận.....	3

Chương 1: Bảo tàng Cách mạng Việt Nam với vấn đề trưng bày chủ đề . Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975..... 5

1.1 Khái quát về Bảo tàng Cách mạng Việt Nam	8
1.2 Nội dung hệ thống trưng bày thường trực của BTCMVN.....	8
1.2.1 Vị trí, tầm quan trọng của công tác trưng bày trong hoạt động của Bảo tàng Cách mạng Việt Nam.....	8
1.2.2 Khái quát nội dung hệ thống trưng bày thường trực của BTCMVN....	12
1.3 Tầm quan trọng, nội dung, ý nghĩa của chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”.....	16
1.3.1 Khái quát nội dung lịch sử thời kỳ 1946-1975.....	16
1.3.2 Tầm quan trọng của chủ đề trưng bày “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”	21

Chương 2: Nội dung và giải pháp trưng bày chủ đề. Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975.

.....	24
1.1 Nội dung trưng bày chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”	24
1.2 Tổng hợp tài liệu hiện vật trưng bày ở chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”	65
1.3 Giải pháp trưng bày chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”.....	73
1.3.1 Giải pháp trưng bày theo đề cương.....	73
1.3.2 Trang thiết bị trưng bày.....	77
1.3.3 Hệ thống chiếu sáng.....	79
1.3.4 Hệ thống nghe nhìn.....	80
1.3.5 Hệ thống điều hoà không khí.....	80

1.3.6	Các phương tiện gắn giữ hiện vật.....	80
1.3.7	Tuyển tham quan.....	81
Chương 3: Một số nhận xét, đánh giá và ý kiến đề xuất nhằm góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả nội dung và giải pháp trưng bày chủ đề. Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975.....		
		83
1.1	Một số nhận xét, đánh giá về nội dung và giải pháp trưng bày.....	83
1.1.1	Một số nhận xét, đánh giá về nội dung và các tài liệu hiện vật trưng bày.....	83
1.1.2	Một số nhận xét, đánh giá về giải pháp trưng bày.....	87
1.2	Một số ý kiến đề xuất nhằm góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả nội dung và giải pháp trưng bày.....	91
1.2.1	Một số ý kiến đề xuất về nội dung và các tài liệu hiện vật trưng bày.....	91
1.2.2	Một số ý kiến đề xuất về giải pháp trưng bày.....	94
	Kết luận.....	98
	Tài liệu tham khảo	
	Phụ lục	

LỜI MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Quá trình đổi mới các hoạt động Bảo tàng ở nước ta trong thời gian qua đã và đang đặt ra nhiều vấn đề cần giải quyết, trong đó có vấn đề về nội dung và giải pháp trưng bày. Có nhiều ý kiến của các cán bộ quản lý, các nhà Bảo tàng học, về vấn đề này. Hầu hết những ý kiến đó đều thống nhất cho rằng: Sức hấp dẫn của các Bảo tàng với công chúng ngày càng giảm sút, mà nguyên nhân cơ bản là sự trùng lặp về nội dung, sử dụng quá nhiều tài liệu khoa học phụ, lạm dụng hiện vật làm lại..., trong trưng bày của các Bảo tàng; nội dung và giải pháp trưng bày trở nên lạc hậu so với sự phát triển của bảo tàng học thế giới, sự đổi mới của các bảo tàng còn chậm so với sự phát triển của trình độ dân trí cũng như nhu cầu cảm thụ văn hóa nghệ thuật ngày càng nâng cao và đa dạng của quảng đại công chúng Việt Nam.

Đứng trước tình hình cấp thiết như vậy, với vai trò là một bảo tàng quốc gia, BTCMVN đã từng bước đổi mới hoạt động của mình: khắc phục những vấn đề bất cập để tìm ra cho mình nội dung và giải pháp trưng bày mới. Có thể nhận thấy những chuyển biến tích cực trong công tác trưng bày ở BTCMVN qua từng chủ đề trưng bày, trong đó, nội dung và giải pháp trưng bày chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975” là một minh chứng cụ thể rõ nét.

Là một sinh viên theo học chuyên ngành bảo tàng, đã được nhiều lần tiếp xúc với hệ thống trưng bày của Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, nên vấn đề nội dung và giải pháp trưng bày cho từng chủ đề trưng bày của bảo tàng đã gây chú ý cho em. Được sự hướng dẫn giúp đỡ của các cô chú trong Ban lãnh đạo, các cán bộ của Bảo tàng Cách mạng Việt Nam và Thạc sĩ Nguyễn Hữu Toàn, em mạnh dạn chọn đề tài *“Nội dung và giải pháp trưng bày chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc,*

thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975” tại BTCMVN làm khóa luận tốt nghiệp ra trường.

2. Mục đích nghiên cứu

- Làm rõ nội dung và giải pháp trưng bày của chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975” tại Bảo tàng Cách mạng Việt Nam.

- Bước đầu đánh giá về những ưu điểm và hạn chế về nội dung trưng bày và giải pháp trưng bày của chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975” tại Bảo tàng Cách mạng Việt Nam.

- Đề xuất một số ý kiến về việc tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả nội dung và giải pháp trưng bày của chủ đề nêu trên

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi nghiên cứu chủ yếu giới hạn ở hệ thống trưng bày của Bảo tàng Cách mạng đặc biệt là các gian trưng bày của chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975” từ phòng trưng bày số 10 đến phòng trưng bày số 24.

Phạm vi về thời gian, thực hiện đề tài này em chủ yếu nghiên cứu thực trạng nội dung và giải pháp trưng bày của Bảo tàng cho chủ đề. Tính từ năm 1994-1995 sau lần chỉnh lý thứ 3 đến năm 2003 BTCMVN đã xây dựng đề cương trưng bày mới và thực hiện tổng kiểm kê hiện vật Bảo tàng, chỉnh lý bổ sung cho hệ thống trưng bày thường trực. Đến nay, về cơ bản nội dung và giải pháp trưng bày của Bảo tàng không thay đổi nhiều.

- Đối tượng là nội dung trưng bày, toàn bộ tài liệu, hiện vật trưng bày của chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975” và giải pháp trưng bày của Bảo tàng Cách mạng trong chủ đề này.

4. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp luận sử học Mác – Lênin và các nguyên tắc Bảo tàng học để nghiên cứu, tìm hiểu, phân tích đề tài.

- Phương pháp khảo sát thực tế, miêu tả, thống kê, phân loại phân tích các nguồn sử liệu để giải quyết vấn đề.

- Bước đầu kết hợp lý luận và thực tiễn diễn ra ở Bảo tàng Cách mạng Việt Nam từ đó rút ra nhận xét, đánh giá.

5. Bố cục của Khóa luận

Khóa luận gồm ba chương (không kể phần mở đầu, phần kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục).

Chương 1: Bảo tàng Cách mạng Việt Nam với vấn đề trung bày chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”.

1.1 Khái quát về BTCMVN

1.2 Nội dung về hệ thống trung bày thường trực của BTCMVN

1.3 Tầm quan trọng, nội dung, ý nghĩa của chủ đề trung bày “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”.

Chương 2: Nội dung và giải pháp trung bày chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”.

1.1 Nội dung trung bày của chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam từ năm 1946 đến năm 1975”.

1.2 Giải pháp trung bày của chủ đề “Cuộc kháng chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam từ 1946 đến 1975”.

Chương 3: Một số nhận xét, đánh giá và ý kiến đề xuất nhằm góp phần nâng cao chất lượng về nội dung và giải pháp trung bày chủ đề “Cuộc kháng

chiến chống các thế lực xâm lược để bảo vệ độc lập dân tộc thống nhất đất nước của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam từ 1946 đến 1975”.

1.1 Một số nhận xét, đánh giá

1.2 Một số ý kiến đề xuất

*** Kết luận**

*** Phụ lục**

Với trình độ của một sinh viên năm thứ tư, lần đầu tiên thực hiện một công trình nghiên cứu khoa học cùng với giới hạn về thời gian, chắc chắn bài viết của em sẽ không tránh khỏi những thiếu sót, hạn chế. Em rất mong được sự cảm thông và đóng góp ý kiến của các thầy cô giáo và các bạn để bài Khóa luận của em được hoàn chỉnh hơn.

Qua đây, em xin được gửi lời cảm ơn chân thành tới Thạc sỹ Nguyễn Hữu Toàn, các thầy cô trong Khoa Bảo tàng, trường Đại học Văn Hóa Hà Nội, các cô chú trong Ban lãnh đạo, các cán bộ của Bảo tàng Cách mạng Việt Nam đã nhiệt tình giúp đỡ em hoàn thành bài Khóa luận này.

Em xin chân thành cảm ơn!

Tài liệu tham khảo

1. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (2004), *Bảo tàng góp phần hoàn thiện nhân cách con người*, Hà Nội.
2. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (2006), *Những kỉ vật sống mãi với thời gian*, tập I, Nxb Lao động Xã hội, Hà Nội.
3. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (1996), *Sự nghiệp Bảo tàng - Những vấn đề cấp thiết*, tập II, Hà Nội.
4. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (2004), *Về lịch sử Văn hoá và Bảo tàng*, Nxb Chính trị Quốc gia Hà Nội.
5. Trương Quốc Bình (1998), *Hoạt động Bảo tàng Việt Nam trong thời kỳ CNH – HĐH đất nước*, Bảo tàng với sự nghiệp CNH – HĐH đất nước, Nxb Hà Nội (trang 66 - 67).
6. Garyedson và David Dean (2001), *Cẩm nang Bảo tàng*, BTCM VN dịch và xuất bản, Hà Nội.
7. *Giáo trình lịch sử Đảng cộng sản Việt Nam*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2004.
8. Lê Mậu Hãn - Trần Bá Đệ - Nguyễn Văn Thư (2003), *Đại cương lịch sử Việt Nam*, Tập III, Nxb giáo dục, Hà Nội.
9. Nguyễn Thị Huệ (2005), *Lược sử sự nghiệp Bảo tồn Bảo tàng Việt Nam từ 1945 đến nay*, công ty in giao thông, Hà Nội
10. Nguyễn Thị Huệ (2002), *Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật Bảo tàng*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
11. Phan Khanh (2004), *Bảo tàng - Di tích - Lễ hội*, Nxb VHNT, Hà Nội.
12. Khoa bảo tàng - Trường ĐH Văn Hoá Hà Nội (1990), *Cơ sở Bảo tàng học*, Hà Nội.
13. Đào Duy Kỳ (1967), *Tìm hiểu khoa học Bảo tàng Việt Nam*, Viện BTCMVN xuất bản, Hà Nội.

14. Lâm Bình Tường - Mai Khắc Ứng - Phạm Xanh - Đặng Văn Bài (1980), *Sổ tay công tác Bảo tàng*, Nxb Văn hoá, Hà Nội
15. Nguyễn Thịnh (2001), *Sổ tay công tác trưng bày Bảo tàng*, Nxb VHTT, Hà Nội.